

KVINDESTEMMERETS-BLADET.

Oversigt over Stemmeretsarbejdet i de Lande, der med Danmark er indtraadt i Alliancen.

Udgivet af Kvindevalgretsklubben.

Led af: «International Woman Suffrage Alliance.»

Prisen er 1 Kr. 75 Øre om Aaret. 1 Kr. for de resterende Numre i 1907.

De Britiske „Frikvinder“.*)

Deres historiske Privilegier.

Mrs Charlotte Stopes har i 1894 udgivet en Bog, som var paabegyndt i 1885, i Anledning af et stort Britisk Kvindemøde i Aberdeen. Hun ønskede at holde Foredrag over »Kvinde-Privilegiernes Statistik« samt over »Den økonomiske Virkning af, at Kvinderne afholder sig fra at stemme.«

Begge Foredrag blev afviste, da Comitéen for Mødet følte, de kunde give Anledning til vidtrækkende Diskussioner. Mrs Stopes har derefter anvendt dem til mere private Møder, til smaa Artikler og i Correspondance. Mange blev levende overraskede ved Kendsgerningerne og interesserede i Resultaterne, og Mrs Stopes fortsatte derfor sine Undersøgelser endnu i et halvt Aar. Hun benyttede som Støtte hovedsagelig Sydney Smiths Bog: »Enfranchisement of Woman the Law of the Land« samt enkelte andre.

Derpaa gennemgik hun Materialet til Constitutionens Historie, Statutterne, Parlamentsakterne, Underhusets Forhandlinger og Rapporterne om enkelte Sager baade trykte og i Manuskript.

De Punkter Mrs Stopes især ønskede at belyse var:

1) Det Ætnologiske: Forfædrenes Race-Karakteristik: de ærede Kvinderne.

2) Det Philologiske: Alle gamle Statuter er iklædt fælles Benævnelser. Ved en Mangel i det engelske Sprog er Ordet »man« en fælles Benævnelse, der indeslutter »Kvinde« saa vel som »Mand«, endog i Statutterne.

Det Retslige: »Vor sidste hæderkronede Skribent« siger Mrs Stopes, »taler om Mændenes Frihed, som om den udvidedes fra Præcedens til Præcedens. Vi finder paa den anden Side, at Kvindernes Frihed er bleven beklippet fra Præcedens til Præcedens. Sir Edward Coke, den tekniske Aarsag til denne Beklipning, er kun en Dødelig, Vildfarelser undergiven.

4) Det Historiske: hvor Kendsgerningerne taler for sig selv.

5) Det Bibelske: i hvilket Fordomme og

*) Mrs Charlotte Stopes: British Freewomen. Uddrag af Johanne Münter.

fejlagtig Oversættelse har forvirret Læsernes Idéer.

Ingen kan nægte, at det er retfærdigt at give Kvinderne Stemmeret, og ingen kan nægte, at det vilde være fordelagtigt for dem at faa den. Der er ingen Grund til, at en Ting skal være, fordi den engang har været, men naar den eneste Indvending, der gøres mod en Ting, er, at den aldrig før har været, er det Tid at prøve, om Paastanden virkelig er sand. Vi har ikke fundet de modtagne Forsikringer sande med Hensyn til denne Sag. Dette er Anledningen til Udgivelsen af denne Bog.

Mrs Stopes fortæller derpaa om, at hun kun vilde udgive en lille Brochure til Brug for Kvindestemmerets Selskaberne; men forinden Bogen blev sendt til Tryk, var over Tusinde Bestillinger indtrufne, som bevirkede, at Bogen fik en betydelig Udvidelse. Hun udtaler Haabet om, at hendes Optegnelser af sandfærdige Kendsgerninger maa naa dem, for hvilke hun skriver, nemlig: modige Kvinder og retsindige Mænd.

Juni 1894.

De Britiske „Frikvinder“.

(British Freewomen).

Vi kan følge Britisk Historie lige op til Christi Fødsel. Vi har Romernes Ord at holde os til. Vel var Romerne baade Fremmede og Fjender, men tiltrods derfor fremgaar af deres lagttagelser en Overraskelse over den Kønnenes Ligestillethed de forefandt i Nordens Nationer, ligesom over Mandens Ærbødighed for Kvinden, Kvindens Sympathi for Manden, og den høje Morallov, som var en naturlig Følge af dette godt tilpassede Samfundsliv. Plutarch fortæller om, at der mellem Celterne, før de gik over Alperne, opstod en saa stor Uenighed, at en indbyrdes Krig syntes uundgaaelig. Hær stod opstillet mod Hær, da Kvinderne gik imellem dem og med saa stor Dygtighed redegjorde for deres Stridspunkter og fremdrog alle Grunde for og imod, tagende saa upartisk et Standpunkt til

begge Sider, saa at en almindelig Forsoning paafulgte, og et venskabeligt Forhold atter opstod. Efter dette indførte Celterne, at Kvinderne skulde deltage i Raadslagningerne om Krig og Fred. I Ligaen, de sluttede med Hannibal, lød en Paragraf saaledes: »Om Celterne ypper Strid med Carthagenienserne, saa skal Carthagenienserne Gouverneurer og Generaler i Spanien dømme Striden; men hvis Carthagenienserne oppriper Strid med Celterne, da skal de celtiske Kvinder være Dommere over Striden.« Romerne forbausedes højlig over Kvindernes Ligestilling baade i de britiske, celtiske og belgiske Folkeslag. Cæsar fortæller os (Eng. 117), at de britiske Kvinder var med i Domstolene, i Raadet og i Lejren, og at ingen Adskillelse i Køn var gjort hverken i Regering eller Overbefaling. Seldon siger i sit Kapitel om »Kvinder« i »Janus Anglorum« at: Boadicea anførte de britiske Arméer med saa stort et Held, at de slog den romerske Vicekonge, og uden Tvivl var hin ædle Kvinde en indflydelsesrig Deltager i Raadet, hvor der blev taget Beslutning om Slaget, og om at hun skulde have Overbefaling over Stridskræfterne.

Tacitus siger: »Under Boadicea's Førerskab, en Kvinde af kongelig Herkomst — thi Celterne gør ingen Adskillelse mellem Kønnene i deres kongelige Afstamningstavler — greb de alle til Vaaben. Var ikke Paulinus, saa hurtigt kommet til Hjælp, da han hørte om Udbrudet af Fjendtlighederne, havde Bretland været tabt.« Han tilstaar desuden, at hvis blot Briterne havde været i Stand til at komme til Forstaaelse med hinanden, kunde Romerne ikke have overvundet dem; og mere end én Gang omtaler han Kvindernes Tapperhed, idet de opildner Krigerne.

I sine »Annaler« skildrer Tacitus, hvorledes Suetonius Paulinus angreb »Mona«, Druidernes Borg, og hvorledes Præstinderne foer ud som Furier; de var sortklædte med udslaget Haar og med Fakler i Haand; de opildner eller truer de Kæmpende, og da alt er tabt, styrter de sig i Flammerne.

Boadicea, som det er lykkedes atter at samle nogle Tropper, og som har drevet Catus til Søes, undertvunget Petelius Cerialus og jaget Vercelam paa Flugt, gik derpaa